

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)
2. detsember 2004*

Kohtuasjas C-226/03 P,

mille esemeks on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 22. mail 2003. aastal esitatud apellatsioonkaebus,

José Martí Peix SA, asukohaga Huelva (Hispaania), esindajad: advokaadid J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier ja D. Domínguez Pérez,

apellatsioonkaebuse esitaja,

teine menetluspool:

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: S. Pardo Quintillán ja advokaat J. Guerra Fernández, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans ning kohtunikud J.-P. Puissochet ja N. Colneric (ettekandja),

kohtujurist: A. Tizzano,
kohtusekretär: vanemametnik M. Múgica Azarmendi,

arvestades kirjalikus menetluses ning 10. juuni 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades poolte esitatud kirjalikke märkusi,

olles 7. septembri 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Äriühing José Martí Peix SA (edaspidi „hageja”) palub oma apellatsioonkaebusega tühistada Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu poolt kohtuasjas T-125/01: José Martí Peix v. komisjon (EKL 2003, lk II-865) 13. märtsil 2003 tehtud otsus (edaspidi

„vaidlustatud kohtuotsus”), millega Esimese Astme Kohus jättis rahuldamata hagi, mille hageja oli esitanud komisjoni 19. märtsi 2001. aasta otsuse, tühistamiseks., mis käsitleb hagejale kalapüügiga tegeleva Hispaania-Angola ühisettevõtte loomise projekti raames aastal 1991 antud finantsabi vähendamist ning millega kohustati hagejat tagasi maksuma 639 520 euro suurune summa (edaspidi „vaidlustatud otsus”).

Õiguslik raamistik

- 2 Nõukogu 18. detsembri 1986. aasta määruse (EMÜ) nr 4028/86 ühenduse meetmete kohta kalandus- ja akvakultuurisektori struktuuride parandamiseks ja kohandamiseks (EÜT L 376, lk 7) artikli 44 lõige 1 sätestab:

„Asjaomase liikmesriigi poolt selleks määratud ametkond või asutus saadab kogu ühenduse meetme kohaldamise aja jooksul komisjonile tema nõudmisel kõik töendavad dokumendid ja dokumendid, mis näitavad, et projekti kohta kehtestatud finants- ja muud tingimused on täidetud. Komisjon võib artiklis 47 sätestatud korras otsustada abiandmise peatamise, vähendamise või tühistamise:

— kui projekti ei teostata kavandatud kujul või

— kui mõnda kehtestatud tingimust ei täideta või

- kui abisaaja vastupidiselt tema taotluses esitatud andmetele, mida korrati ka finantsabi andmise otsuses, ei ole aasta jooksul sellest otsusest teatamisest töid alustanud või ei ole enne selle tähtaja lõppu esitanud piisavat garantiid projekti elluviimise kohta, või

- kui abisaaja ei lõpeta töid kahe aasta jooksul nende algusest, välja arvatud *force majeure*'i korral.

Otsusest teatatakse asjaomasele liikmesriigile ja abi saajale.

Komisjon nõuab tagasi alusetult makstud summad." [mitteametlik tõlge]

- 3 Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 340) artiklites 1 ja 3 sätestatakse:

„Artikkel 1

1. Euroopa ühenduste finantshuvide kaitsmiseks võetakse käesolevaga vastu üldised eeskirjad ühenduse õiguse suhtes toimunud eeskirjade eiramise ühtse kontrolli ning haldusmeetmete ja -karistuste kohta.

2. Eeskirjade eiramine tähendab ühenduse õiguse mis tahes sätte rikkumist ettevõtja tegevuse või tegevusetuse kaudu, mis kahjustab või kahjustaks ühenduse üldeelarvet või nende juhitavaid eelarveid kas otse ühenduste nimel kogutud omavahenditest laekunud tulu vähenemise või kaotamise või põhjendamatu kuluartikli tõttu.

[...]

Artikkel 3

1. Aegumistähtaeg menetluste algatamiseks on neli aastat, alates artikli 1 lõikes 1 osutatud eeskirjade eiramise toimepanekust. Valdkondade eeskirjades võib sätestada lühema ajavahemiku, mis aga ei või olla vähem kui kolm aastat.

Jätkuvate või korduvate eeskirjade eiramiste korral hakatakse aegumistähtaega arvestama päevast, mil eiramine lõpeb. Mitmeaastaste programmide korral ei aegu asi mingil juhul enne programmi täielikku lõpetamist.

Menetluste aegumistähtaeg katkeb, kui pädev asutus teatab kõnealusele isikule eiramisega seotud juurdluse või kohtumenetluse algatamisest. Aegumistähtaega hakatakse arvestama pärast iga katkestust uuesti.

Asi aegub lõplikult päeval, mil kahekordse aegumistähtajaga võrdne ajavahemik saab läbi, ilma et pädev asutus oleks määranud karistust, välja arvatud juhul, kui haldusmenetlus on peatatud vastavalt artikli 6 lõikele 1.

[...].

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 4 Esimese Astme Kohtusse esitatud hagi aluseks olevad asjaolud on toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 11–34 järgmiselt:

„11 1991. aasta oktoobris esitas [hageja] kalandusega tegeleva Hispaania-Angola ühissetevõtte loomise projekti raames Hispaania ametiasutuste kaudu komisjonile määruse nr 4028/86 alusel taotluse ühenduse finantsabi saamiseks. See projekt nägi ette, et Portugali ettevõtja Iberpesca-Sociedades de Pesca Ltda ja Angola-poolne osanik Empromar N'Gunza annavad hageja loodud ühissetevõttele üle kolm kalalaeva: Pondal, Periloja ja Sonia Rosal.

- 12 Komisjon eraldas oma 16. detsembri 1991. aasta otsusega (edaspidi „maksmise otsus“) eelmises punktis viidatud projektile (projekt SM/ESP/17/91, edaspidi

„projekt”) ühenduse finantsabi summas 1 349 550 eküüd. Otsus nägi ette, et Hispaania Kuningriik lisab ühenduse finantsabile omalt poolt 269 910 eküüd.

- 13 Ühisettevõtte nimetusega Ibermar Empresa de Pesca Ltda loodi ja registreeriti Luandas, Angolas 1992. aasta novembris. Detsembris 1992 registreeriti Luanda sadamas kolm nimetatud ühisettevõttele kuuluvat laeva.

- 14 12. mail 1993 tegi komisjon hageja taotluse alusel otsuse, millega muutis maksmise otsust. Muudatus seisnes selles, et kolmanda riigi osanik Empromar N'Gunza asendati ühinguga Marang, Pesca et Industrias de Pesca Ltda.

- 15 18. mail 1993 sai komisjon Hispaania ametiasutuste vahendusel 10. mai 1993. aasta kuupäevaga taotluse maksta abisumma esimene osa. Taotlusele olid lisatud dokumendid ja tõendid, mis puudutasid ühisettevõtte loomist, laevade registreerimist Luanda sadamas, nende kustutamist ühenduse registrist ning nõutavate kalapüügilubade omandamist.

- 16 24. juunil 1993 maksis komisjon 80% abisummast.

- 17 20. mail 1994 esitas hageja Hispaania ametiasutustele taotluse ülejäänud abisumma saamiseks. Taotlusele oli lisatud esimene perioodiline aruanne, mis

hõlmas tegevusperioodi 20. aprillist 1993 kuni 20. aprillini 1994. Aruandes oli muu hulgas toodud ära alljärgnev:

„Pondali uppumise tõttu 20. juulil 1993 oleme pidanud muutma oma pikaajalisi eesmärke. Taotlesime Angola kalandusvaldkonna pädevatelt ametiasutustelt viivitamatult selle asendamist mõne teise meie laevastiku laevaga, kuid käesoleva aruande koostamise ajaks ei ole me ikka veel saanud luba seda asendada”.

- 18 Komisjon sai eelmises punktis nimetatud taotluse 7. septembril 1994 ning maksis ülejäänud abisumma 14. septembril 1994.

- 19 6. novembril 1995 saabus komisjoni teine, 19. juuni 1995. aasta kuupäevaga perioodiline aruanne, mis hõlmas tegevusperioodi 20. maist 1994 kuni 20. maini 1995. Selles aruandes mainiti Pondali uppumist 20. juulil 1993 ning märgiti ära raskused laeva asendamisel, põhjuseks Angola ametiasutuste viivitus.

- 20 Kuna komisjon ei olnud saanud kolmandat perioodilist tegevusaruannet, saatis ta 20. detsembri 1996. aasta kirjas Hispaania ametiasutustele järelepärimise ning sai neilt 22. jaanuari 1997. aasta kirjas vastuseks, et aruanne on koostamisel.

- 21 20. veebruaril 1997 said Hispaania ametiasutused hagejalt 31. jaanuari 1997. aasta kuupäevaga kirja, milles anti teada ühisettevõtte juhtimiskustest, mille põhjuseks olid Angola-poolse osaniku esitatud nõuded, ning milles taotleti

nimetatud raskusi põhjuseks tuues kolmanda riigi väljavahetamist Periloja ja Sonia Rosali omanikuna. Selles kirjas märkis hageja, et nimetatud kaks laeva on üle antud ühissettevõttele Peix Camerún SARL, ning taotles luba esitada kolmas perioodiline tegevusaruanne viimati nimetatud äriühinguga seoses.

- 22 4. veebruari 1997. aasta kuupäevaga kirjaga, mis jõudis komisjoni 5. märtsil 1997, edastasid Hispaania ametiasutused komisjonile hageja esitatud nõuded koos asjakohaste dokumentidega, märkides ühtlasi, et nad toetavad nimetatud nõudeid.
- 23 4. aprillil 1997 vastas komisjon Hispaania ametiasutustele, et kolmas perioodiline tegevusaruanne oleks tulnud esitada 1996. aasta septembris ning et järelikult pidi see olema eelnevate aruannete järg, mitte koostatud hageja poolt välja pakutud uusi perspektiive silmas pidades.
- 24 18. juuni 1997. aasta kirjas nõudis komisjon Hispaania ametiasutustelt kolmanda perioodilise tegevusaruande edastamist võimalikult kiiresti.
- 25 Kolmas perioodiline tegevusaruanne, mis hõlmas ajavahemikku 20. maist 1995 kuni 20. maini 1996, jõudis komisjoni septembris 1997. Aruandes oli kirjeldatud Angola-poolse osaniku käitumist, mis takistab normaalset kalapüüki. Märgiti, et viimased Angola kalalaadungid saabusid märtsis 1995 ning et eeltoodud käitumisest tulenevaid raskusi arvestades otsustasid ühendusepoolsed osanikud

müüa oma osad ühissetevõttes Angola osanikule ning osta projekti kaasatud laevad tagasi. Aruandes märgiti, et pärast laevade tagasiostmist andis hageja laevad üle ühte Nigeeria sadamasse, kuhu need jäid remonti kuni aastani 1996.

- 26 Vastuseks Hispaania ametiasutuste poolt 26. veebruaril 1998 esitatud nõudele esitas hageja 6. märtsi 1998. aasta kirjas neile selgitused projekti elluviimise kohta. Nimetatud kirjas märgiti, et ühissetevõttele kuuluvad laevad on lahkunud Angola vetest 1995. aasta esimese kvartali jooksul. Kirjale lisatud dokumentidest ilmnes, et ühendusepoolsed laevaomanikud andsid neile ühissetevõttes kuulunud osad Angola-poolsele osanikule üle 3. veebruaril 1995.
- 27 26. juuni 1998. aasta kirjaga edastas komisjon Hispaania ametiasutustele info projekti hetkeseisu kohta. Vastuseks sellele kirjale saatsid nimetatud ametiasutused komisjonile 2. juulil 1998 hageja 6. märtsi 1998. aasta kirja.

Kohtueelne menetlus

- 28 A. Cavaco, komisjoni kalanduse peadirektoraadi (PD XIV) peadirektor, teatas 26. juulil 1999 hagejale ja Hispaania ametiasutustele saadetud kirjas, et komisjon on kooskõlas määruse nr 4028/86 artikli 44 lõikega 1 otsustanud vähendada esialgselt projektile eraldatud abisummat põhjendusel, et vastupidiselt nimetatud määruse ja määrusega nr 1956/91 kehtestatud nõuetele ei ole ühissetevõtte kolme aasta jooksul abisumma maksmise otsuses nimetatud kolmanda riigi kalavarusid püüdnud. Seoses laevaga Pondal on kirjas märgitud, et komisjonile esitatud dokumentidest võis järeldada, et nimetatud laev oli kasutuses

20. aprillist kuni 20. juulini 1993, mil ta uppus — st kolm kuud —, mis õigustab abisumma vähendamist 160 417 eküü võrra. Oli lisatud, et komisjoni tehtud kalkulatsioon sõltus tõendusmaterjali saamisest selle kohta, kas kõnealuse laevaõnnetuse puhul oli tegemist *force majeure*'iga. Seoses Periloja ja Sonia Rosaliga oli märgitud, et komisjoni käsutuses olnud info põhjal kasutas ühisettevõtte neid laevu Angola vetes ajavahemikus 20. aprillist 1993 kuni 20. aprillini 1994 ning 20. maist 1994 kuni 3. veebruarini 1995, st kuupäevani, mil hageja müüs oma osad nimetatud äriühingus, seega kokku 21 kuud, mis õigustas abisumma vähendamist 114 520 eküü võrra. Kokku vähendati abisummat 274 937 eküü võrra ning komisjon nägi ette hagejalt selle summa tagasinõudmist, kuna abisumma oli täies ulatuses juba varem välja makstud. Kirjas märgiti, et kui hageja ei anna komisjoni pakutud lahendusele 30 päeva jooksul formaalset nõusolekut, astub komisjon samme summa vähendamise menetluse läbiviimiseks.

- 29 5. oktoobril 1999 esitas hageja omapoolsed märkused komisjoni 26. juuli 1999. aasta kirjale. Sisuliselt esitas ta materjali, mis näitas, et Pondali laevaõnnetuse puhul oli tegemist *force majeure*'i juhtumiga, ning märkis, et ta oli püüdnud laeva mõne teise oma laevastiku laevaga asendada, kuid see osutus Angola ametiasutuste suhtumise tõttu võimatuks. Seoses laevadega Periloja ja Sonia Rosal selgitas hageja, et Angola-poolse osaniku põhjustatud raskuste tõttu oli ta sunnitud laevade tegevuse Kameruni vetesse üle viima. Hageja täpsustas, et Hispaania ametiasutusi teavitati sellest muudatusest 1997. aasta jaanuaris. Hageja rõhutas, et ühisettevõtte loomiseks ja toimimiseks nõutavad formaalsused olid täidetud ning et tegevuse eesmärk oli eelkõige ühisturu varustamine.

- 30 Komisjon ja hageja kohtusid 9. novembril 1999.

- 31 Pärast kohtumist, 18. veebruaril 2000 saatis hageja komisjonile oma märkused, milles väitis, et asjaolud, millele komisjon toetus, on aegunud, ning väitis, et komisjon on rikkunud hoolsuskohustust ja hea halduse tava.
- 32 Hagejale ja Hispaania ametiasutustele 25. mail 2000 saadetud kirjas märkis komisjoni kalanduse peadirektoraadi peadirektor S. Smidt, et hageja poolt 5. oktoobril 1999 esitatud dokumentidega tutvumine näitas, et Pondal uppus 13. jaanuaril 1993, mitte 20. juulil 1993, nagu hageja oli seni komisjonile kinnitanud, ning et sellises olukorras kujutas laevaõnnetuse märkimatajätmise hageja poolt 1993. aasta mais esitatud abisumma esimese osa maksmise taotluses ning asjaolu, et hageja oli nii ühissettevõtte esimeses kui ka teises perioodilises tegevusaruandes selle õnnetuse kuupäevaks märkinud 20. juuli 1993, endast sellist eeskirjade eiramist, mis õigustab abisumma tühistamist kõnealusele laevale vastava osa võrra. Kõnealuse abisumma osa suurus oli 525 000 eküüd, kinnitades 26. juulil 1999 väljendatud seisukohta kahe teise ühissetevõttele kuuluva laeva suhtes, nägi komisjon selles kirjas ette abisumma vähendamise ühtekokku 639 520 eküü võrra. Kirjas olid ühtlasi ära toodud ka komisjoni vastuväited hageja väidetele abisumma vähendamise otsuse ja raha tagasisaamiseks kohaldatavate meetmete aegumistähtaja kohta. Kirjas märgiti, et kui hageja ei anna 30 päeva jooksul pakutud lahendusele oma nõusolekut ega esita materjali, mis võiks olla aluseks komisjoni seisukoha muutmiseks, alustab komisjon abisumma vähendamise ja tagasisaamise menetlust.
- 33 10. juulil 2000 saatis hageja komisjonile oma märkused komisjoni 25. mai 2000. aasta kirja osas. Sisuliselt väitis hageja seda, et mis puudutab laeva Pondal, siis see uppus 13. jaanuaril 1993, kuid laev kustutati Angola registrist alles 20. juulil 1993, mis selgitab ka laevaõnnetuse märkimatajätmist abisumma esimese osa maksmise taotluses ning viidet viimati nimetatud kuupäevale

esimeses perioodilises tegevusaruandes. Seoses kahe teise laevaga väitis hageja, et on tõendatud, et ta oli teavitanud Hispaania ametiasutusi kolmanda riigi muutmisest 1997. aasta jaanuaris. Ühtlasi kinnitas hageja, et on tegutsenud käesolevas asjas heauskselt.

- 34 19. märtsil 2001 tegi komisjon otsuse, millega vähendas projektile eraldatud abisummat 710 030 euronit ning kohustas hagejat maksma talle tagasi 639 520 euro suuruse summa [...].”

Vaidlustatud kohtuotsus

- 5 Hageja esitas vastavalt EÜ artiklile 230 hagi komisjoni vastu vaidlustatud otsuse tühistamiseks; hagiavaldus saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 8. juunil 2001.
- 6 Esimese Astme Kohus jättis vaidlustatud kohtuotsusega hagi põhjendamata tõttu rahuldamata.
- 7 Esimese Astme Kohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81–95 määruse nr 2988/95 artikli 3 lõikele 1 tuginevat väidet, mis tulenes aegumistähtaja ületamisest:

„81 Esiteks tuleb seoses Pondali uppumist puudutavate asjaoludega meeles pidada, et vaidlustatud otsuses õigustatult konstateeritud eeskirjade eiramine seisnes selles, et esialgu varjas hageja nimetatud laevaõnnetuse toimumist ning hiljem

teatas ebaõige kuupäeva. Hagejale ette heidetud käitumist seoses Pondali uppumisega tuleb käsitleda kui jätkuvat eeskirjade eiramist määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu tähenduses, kuna rikkumistel oli identne objekt, nimelt ei täitnud hageja laevaõnnetusega seoses oma teavitamis- ja lojaalsuskohustust. Seega tuleb väita, et nimetatud sätte kohaselt hakatakse Pondaliga seonduva eeskirjade eiramise puhul aegumistähtaega arvestama „päevast, mil eiramine lõpeb”.

- 82 Seega, kuigi hageja teatas Pondaliga toimunud laevaõnnetusest 20. mail 1994 Hispaania ametiasutustele saadetud ühisettevõtte esimeses perioodilises tegevusaruandes, teavitas ta komisjoni laevaõnnetuse täpsest kuupäevast, milleks oli 13. jaanuar 1993, mitte varemteatatud 20. juuli 1993, esimest korda alles komisjoni 26. juuli 1999. aasta kirjale 5. oktoobril 1999 omapoolseid märkusi esitades, nagu hageja seda ka kohtuistungil tunnistas. Sellises olukorras tuleb öelda, et teavitamis- ja lojaalsuskohustuse täitmatajätmine hageja poolt seoses Pondali uppumisega lõppes 5. oktoobril 1999. Sellistes tingimustes ei saa hageja seoses nimetatud laevaga vaidlustatud otsuses sedastatud asjaolude osas aegumistähtajale tugineda.

[...]

- 91 [...] Seoses laevadega Periloja ja Sonia Rosal ette heidetud asjaolusid tuleb käsitleda kui jätkuvat eeskirjade eiramist määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu tähenduses, kuna need olid kestnud kuni 20. maini 1996, st kuupäevani, mis ühisettevõtte kolmanda perioodilise tegevusaruande kohaselt tähistab nimetatud ühingu kolmeaastase kohustusliku tegevusperioodi lõppu ning mil eeskirjade eiramine oli omandanud lõplikult vaidlustatud otsuses talle

omistatud vormi, nimelt eespool nimetatud kahe laeva mittekasutamine Angola vetes viieteistkümne kuu jooksul eespool viidatud 36 järjestikusest kuust koosneva ajavahemiku jooksul. Seega tuleb vastavalt määruse nr 2988/95 nimetatud sättele arvestada, et nelja-aastane aegumistähtaeg hakkas kulgema „päevast, mil eiramine lõppes”, seega käesoleval juhul 20. maist 1996.

92 Määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt menetluste aegumistähtaeg katkeb, kui pädev asutus teatab kõnealusele isikule eiramisega seotud juurdluse või kohtumenetluse algatamisest.

93 Käesoleval juhul saatis komisjon hagejale 26. juulil 1999 kirja, milles teatas talle Periloja ja Sonia Rosali tegevusega seonduva eeskirjade eiramisega seotud abisumma vähendamise menetluse algatamisest. Määruse nr 4028/86 artikli 44 lõikest 1 [...] tuleneb, et komisjon on eelmises punktis osundatud sätte tähenduses selle määruse alusel eraldatud abisumma vähendamiseks pädev ametiasutus. Lisaks tuleb 26. juuli 1999. aasta kirja mõista selliselt, et selles viidatakse eespool nimetatud eeskirjade eiramisega seotud menetlusele, nagu ka hageja ise on märkinud [...]. Seega tuleb seda kirja käsitada aegumistähtaega katkestava toiminguna määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 kolmanda lõigu tähenduses.

94 Järelikult, isegi kui väita määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu sõnastuse põhjal, et selles ette nähtud nelja-aastast aegumistähtaega hakatakse jätkuva eeskirjade eiramise korral arvestama päevast, mil nimetatud eiramine lõppes, isegi kui pädev ametiasutus sai sellisest eiramisest teada alles hiljem, tuleb märkida, et 26. juuli 1999. aasta kirja saatmisega, mis toimus enne 20. mail

1996 kulgema hakanud nelja-aastase aegumistähtaja möödumist, katkestati nimetatud tähtaeg ning see tõi kaasa uue nelja-aastase tähtaja kulgemahakkamise alates 26. juulist 1999. Siit tuleneb, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal ei olnud laevadega Periloja ja Sonia Rosal seonduv eeskirjade eiramine aegunud.

95 Eeltoodud põhjendustest lähtudes tuleb aegumistähtajast tulenev väide tagasi lükata.”

Poolte nõuded ja tühistamiseks esitatud väide

8 Hageja palub Euroopa Kohtul:

- tunnistada käesolev apellatsioonkaebus vastuvõetavaks;
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
- mõista nii Esimese Astme Kohtus kui ka Euroopa Kohtus kantud kohtukulud välja komisjonilt.

9 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta osa apellatsioonkaebusest ilmse vastuvõetamatuse või teise võimalusena põhjendamata tõttu rahuldamata;

- jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas põhjendamata tõttu rahuldamata;

- teise võimalusena, juhul kui kohus aktsepteerib hageja poolt apellatsioonkaebuses kasutatud väidet, lugeda põhjendatuks komisjoni märkuste viiendas osas esitatud väited (määruse nr 2988/95 artikli 3 kohaldamatus käesoleva asja aluseks olevate eeskirjade eiramise juhtumitele) ja jätta tühistamisnõue põhjendamata tõttu rahuldamata;

- mõista mõlema kohtuastme kohtukulud välja hagejalt.

- 10 Apellatsioonkaebuse toetuseks esitab hageja üheainsa väite, mis tuleneb määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teises lõigus kasutatud „jätkuvate eeskirjade eiramiste” mõiste ekslikust tõlgendamisest.

Apellatsioonkaebus

- 11 Hageja taotles Esimese Astme Kohtus vaidlustatud otsuse tühistamist põhjusel, et selle vastuvõtmise ajal oli abisumma vähendamise aluseks olevate asjaolude aegumistähtaeg möödunud.

- 12 Apellatsioonkaebusega vaidlustab hageja Esimese Astme Kohtu vaidlustatud kohtuotsuse punktid 81 ja 91, millega hageja esitatud väide on tagasi lükatud põhjendusel, et hagejale ette heidetud käitumist tuleb käsitleda jätkuva eeskirjade eiramisena määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu tähenduses.
- 13 Viidatud väide jaguneb kaheks osaks, millest esimene puudutab Pondali olukorda, teine seondub laevadega Sonia Rosal ja Periloja.
- 14 Esmalt tuleb käsitleda teist osa.

Väite teine osa: laevad Sonia Rosal ja Periloja

- 15 Selle väite teises osas väidab hageja, et laevade Sonia Rosal ja Periloja lahkumisega Angolast toime pandud eeskirjade eiramine ei ole jätkuv määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teises lõigus kasutatud mõiste „jätkuv eeskirjade eiramine” tähenduses, vaid ühekordne, ning et aegumistähtaja kulgemise alguspunkt oli veebruar 1995, st aeg, mil laevad lahkusid Angola vetest.
- 16 Seoses sellega tuleb meeles pidada, et määruse nr 2988/95 artikli 1 lõike 2 kohaselt tähendab eeskirjade eiramine ühenduse õiguse mis tahes sätte rikkumist ettevõtja „tegevuse või tegevusetuse kaudu”.

- 17 Kui ühenduse õiguse asjakohast sätet rikkuv tegevusetus jätkub, on tegemist „jätkuva” eeskirjade eiramisega määruse nr 2988/95 artikli 3 lõike 1 teise lõigu tähenduses.
- 18 Esimese Astme Kohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 õigustatult, et esiteks tuleb hagejale seoses laevadega Periloja ja Sonia Rosal ette heidetud asjaolusid käsitleda jätkuva eeskirjade eiramisena viidatud sätte tähenduses ning teiseks tuleb nelja-aastase aegumistähtaja kulgemise alguseks lugeda „päeva, mil eiramine lõppes”, st käesoleval juhul 20. maid 1996.
- 19 Sellega seoses tuleb meeles pidada, et komisjoni 21. juuni 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 1956/91 määruse nr 4028/86 üksikasjalike rakenduseeskirjade kohta (EÜT L 181, lk 1) I lisa B osas juhitakse ühenduse finantsabi taotlejate tähelepanu asjaolule, et sellise abi maksmine sõltub eelkõige sellest, kas ühisettevõtte loomise eesmärk oli kalavarude püüdmine asjaomase kolmanda riigi vetes.
- 20 Vaidlustatud kohtuotsusest tuleneb, et hageja oli maksimisotsuse nõuetest tulenevalt koostoimes kohaldatavate eeskirjadega võtnud endale kohustuse püüda laevadega Periloja ja Sonia Rosal kolme aasta jooksul, st 20. maini 1996, Angola vete kalavarusid.
- 21 Seega ei saanud hageja väita, et eeskirjade eiramine toimus üksnes veebruaris 1995. Kui ka eeskirjade eiramine algas ajal, mil kõnealused laevad väljusid Angola vetest, jätkus see kuni nimetatud kolmeaastase perioodi lõpuni.

22 Eeltoodud põhjendustest lähtudes tuleb väite teine osa tagasi lükata.

Väite esimene osa: laev Pondal

23 Esitatud väite esimese osa raames esitab hageja kaks vastuväidet.

24 Esiteks väidab hageja, et finantsabi tühistamise aluseks olev teave on saadud ebaeduka uurimise tulemusena, mis algatati rohkem kui neli aastat pärast eeskirjade eiramise, nimelt laevaõnnetuse, toimumist, ning teiseks oli ebaõige info edastamisega seotud aegumistähtaeg möödunud.

Teine vastuväide

25 Oma teises vastuväites, mida tuleb vaadelda esimesena, väidab hageja, et ebaõige teabe edastamist tuleb käsitleda ühekordse rikkumisena, mis on pandud toime päeval, mil see edastati. Seega ei ole *dies a quo* päev, mil komisjon eksimuse avastas.

26 Viimati nimetatud kinnitus on täpne. Vaidlustatud otsus tehti määruse nr 4028/86 artikli 44 lõike 1 alusel. Seega, nagu tuleneb vaidlustatud otsusest loetuna koostoimes 26. juuli 1999. aasta kirjaga, millele see viitab, vähendas komisjon

esialgselt hageja projektile määratud abisummat põhjendusel, et kuna hageja ei püüdnud Angola vetes kalavarusid kolmeaastase ajavahemiku vältel, ei ole ta täitnud maksmise otsuse ja kohaldatavate ühenduse õigusnormidega kehtestatud tingimusi. Asjaolu, et komisjon on nimetatud otsuses märkinud, et Pondaliga 13. jaanuaril 1993 toimunud laevaõnnetusest abisumma esimese osa maksmise taotluses, st 10. mail 1993 teatamata jätmine kujutab endast jämedat eeskirjade rikkumist, on üksnes teisejärgulise tähtsusega.

27 Nagu ka laevade Sonia Rosal ja Periloja puhul, kestis projekti kaasatud kolmanda laevaga seonduv eeskirjade eiramine kuni kolmeaastase perioodi lõpuni, st kuni 20. maini 1996, mis on käesoleval juhul *dies a quo*.

28 Järelikult on Esimese Astme Kohus teinud õigusliku vea, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 82 leidis, et Pondali puhul hakkas aegumistähtaeg kulgema 5. oktoobrist 1999.

29 Siiski, kui ka Esimese Astme Kohtu otsuse põhjenduste juures on tegemist ühenduse õiguse rikkumisega, kuid otsuse resolutiivosa on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldamata (9. juuni 1992. aasta otsus kohtuasjas C-30/91 P: *Lestelle v. komisjon*, EKL 1992, lk I-3755, punkt 28; 13. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-210/98 P: *Salzgitter v. komisjon*, EKL 2000, lk I-5843, punkt 58, ja 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-312/00 P: *komisjon v. Camar ja Tico*, EKL 2002, lk I-11355, punkt 57).

30 Seega tuleb märkida, et komisjoni 26. juuli 1999. aasta kirja puhul oli tegemist uurimistoiminguga, nagu seda tunnistab ka hageja ise oma apellatsioonkaebuse punktis 47. Nimetatud kirja eesmärk oli eelkõige eeskirjade eiramiste juhtude uurimine ning abisumma vähendamine sõltuvalt Pondali uppumise üksikasjadest. Kirjaga katkes aegumistähtaeg, mille tagajärg oli see, et uurimistoimingud ei olnud aegunud.

- 31 Vastupidiselt hageja kinnitusele ei saa väita, et eeskirjade eiramise sisuks oli ebaõige teabe esitamine ning et järelikult peaks *dies a quo* olema 20. mai 1994, st kuupäev, mil hageja teavitas Hispaania ametiasutusi Pondaliga toimunud õnnetusest. Nagu tuleneb ka käesoleva kohtuotsuse punktist 26, ei kujuta nimetatud teave endast eeskirjade eiramist, mis õigustaks vaidlustatud otsuse vastuvõtmist.
- 32 Samuti ei saa väita, et abisaaja esitatud tõendusmaterjal on ka tegelikult olemas ja kontrollitav. Isegi kui eeldada, et komisjon on käesolevas asjas rikkunud oma hoolsuskohustust, ei järeldu sellest, et aegumistähtaeg hakkas kulgema enne kuupäeva, mil lõppes hageja kohustus püüda Angola vete kalavarusid.
- 33 Seega on teine vastuväide alusetu.

Esimene vastuväide

- 34 Seoses esimese vastuväitega piisab sellest, kui öelda, et see tugineb ekslikule eeldusele. Nagu on öeldud ka käesoleva kohtuotsuse punktis 26, seisnes eeskirjade eiramine sisuliselt selles, et hageja ei püüdnud Pondali või selle asenduslaevaga kolme aasta vältel Angola mere kalavarusid, mitte nimetatud laevaga juhtunud õnnetuses, mis toimus veel enne projekti elluviimise algust.
- 35 Neil asjaoludel ei ole alust selle vastuväite vastuvõetavuse kohta otsust teha, ning ka komisjon on selle vaidlustanud.

- 36 Järelikult tuleb esitatud väite esimene osa tagasi lükata.
- 37 Eelnevatest põhjendustest järeldeb, et apellatsioonkaebus tuleb jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 38 Kodukorra artikli 122 esimene lõik sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on taotlenud, et kohtukulud hüvitaks José Martí Peix SA, ning viimatinimetatu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb apellatsioonmenetlusega seotud kohtukulud mõista välja José Martí Peix SA-lt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja José Martí Peix SA-lt.**

Allkirjad